Nr. 2 **Koźmin, sobota dnia 6 stycznia 1923 r.** **Rok 36**

ORĘDOWNIK URZĘDOWY
POWIATU KOŹMIŃSKIEGO

Przedpłata: miesięcznie **450** mkp. | Wychodzi w środy i soboty | Ogłoszenia: mm 1-łam. 30 mkp.

Dział urzędowy

Nr. 3. **Dotyczy**

zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w restauracjach (bufetach) dworcowych.

Z przedłożonych mi sprawozdań w powyższej sprawie stwierdziłem, że mimo wyraźnego zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w bufetach (restauracjach) kolejowych, zawartego w Art. 7 punkt **a** Ustawy z dnia 23 kwietnia 1920 o ograniczeniach w sprzedaży i spożyciu napojów alkoholowych (Dz. Ust. R. P. Nr. 35 z 1922 r, pozycja 299 i Orędownik nr. 48 poz. 277 rok 1922) proceder ten na niektórych dworcach kolejowych jeszcze obecnie bez przeszkód się wykonuje.

Artykół 7 punkt **a** brzmi:

„Na podstawie ograniczeń, przewidzianych w art. 1, i 2, zakazuje się sprzedaży i podawania oraz spożywania napojów alkoholowych w bufetach kolejowych, w obrębie zabudowań stacyjnych oraz w pociągach na przystankach statków parowych i na samych statkach".

Wobec tego zakazuję niniejszem ponownie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, na dworcach kolejowych położonych na obszarze tutejszego powiatu ściśle w myśl postanowień powołanego na wstępie artykułu. — Nr. dz. 6586/22 St. I, —

Koźmin, dnia 2 stycznia 1923 r.

Starosta, Czarnecki

Nr. 4. **Obwieszczenie!**

Wyjazd górników i robotników z powiatu Koźmińskiego do prac w kopalniach francuskich nastąpi **w czwartek, dnia 11 stycznia br. o godz. 5-tej rano** z Koźmina do Poznania.

Pożądani są przedewszystkim zawodowi górnicy, którzy już kilka lat w kopalniach pracowali. **Robotników do kopalni** którzy nie przekraczają lat 30 wzgl. 35 może być przyjętych 30% na ogólną liczbę wysłanych,

Reflektanci na wyjazd winni się stawić **w środę, dnia 10 stycznia br. pomiędzy godz. 2 a 4-tą po południu** w Państw. Urzędzie Pośredn. Pracy w Koźminie w celu odebrania potrzebnych do wyjazdu informacji.

Do wyjazdu potrzebne jest zaświadczenie z Powiatowej Komendy Uzupełnień w Gostyniu, wykaz osobisty z fotografją i zaświadczenie od najbliższej władzy potwierdzające zgodność na wyjazd.

Zgłoszenia przyjmuje codziennie.

Państw. Urząd Pośred. Pracy

Koźmin, dnia 3 stycznia 1923 r.

Starosta w z. Andrzejczak,
Starszy Sekretarz powiatowy

Nr. 5. **Ogłoszenie!**

Na mocy uchwały Wydziału Krajowego z dnia **26** października 1921 r. poz. 14 w związku z § 6 Orędownika dla Krajowych Zakładów Psychjatrycznych **w** Dziekance i Owinskach oraz § 5 regulaminu dla Krajowego Zakładu Psychjatrycznego w Kościanie ustanawia się na czas od 15 grudnia 1922 r. Koszty utrzymania w Krajowych Zakładach Prychjatrycznych.

1. Za osoby mające stałą siedzibę na obszarze Województwa Poznańskiego.
   - w klasie I na 9000,— mk. dziennie
   - w klasie II na 7000,— mk. dziennie
   - w klasie III na 4000,— mk. dziennie
2. Za osoby mające stałą siedzibę poza Województwem Poznańskiem.
   - w klasie I na 13500,— mk. dziennie
   - w klasie II na 10500,— mk. dziennie

W wszystkich klasach oblicza się oddzielnie koszty za nadzwyczajne wydatki, za lekarstwa, za środki odatrunkowe, za leczenie sposobem Roenthgena i **za** odnośne oświetlenia. — L dz. 2815/22 3 —

Poznań, dnia 15 grudnia 1922 r.

Za zastępce Starosty Krajowego.
(—) Hahn

Powyższe podaję do publicznej wiadomości.
— L. dz. 1774/22 W. P. —

Koźmin, dnia 21 grudnia 1922 r.
Przewodniczący Wydziału Powiatowego.
Czarnecki

Nr. 6. Pana Maksymiljana Sinieckiego z Koźmina mianuję niniejszem od 27 grudnia 1922 agentem Krajowego Ubezbieczenia Ogniowego w Poznaniu na miasto Koźmin i obwód komisarjatu obwodowego Koźmin.

Wymieniony jest również uprawniony w innych miejscowościach powiatu i poza powiatem w obwodzie Województwa Poznańskiego do werbowania członków dla wyżej wymienionego Ubezpieczenia.

Do zastępowania wspomnianego towarzystwa są agenci nie upoważnieni. — Nr. dz. 253/22 St. I. —

Koźmin, dnia 27 grudnia 1922 r.

Starosta, Czarnecki.

Nr. 7. Ponieważ Powiatowa Kasa Komunalna książki za rok rachunkowy 1922 zamyka, upraszam wszystkie urzędy powiatu i osoby które jakiekolwiek pretensje na rok 1922 do powiatu mają, aby takowe niezwłocznie do Powiatowej Kasy Komunalnej zgłosiły i rachunki najpóźniej do 15 stycznia 1923 nadesłały.

— L. dz. 1645/22 W. P. —
Koźmin, dnia 27 grudnia 1922 r.
Przewodniczący Wydziału Powiatowego
Czarnecki

Nr. 8. Niniejszem podaję do wiadomości że most na szosie Krotoszyn—Rawicz w stacji 11,0 — 11,1 klm. otwarto z dniem ogłoszenia do ruchu kołowego.

— L. dz. 514/22 W. B. —
Koźmin, dnia 29 grudina 1922 r.
Przewodniczący Wydziału Powiatowego
Czarnecki.

Nr. 9. Z powodu zawieszenia dotychczasowego Sołtysa Piskorka w Kuklinowie w urzędowaniu powierzam dalsze sprawowanie Urzędu Sołeckiego I. ławnikowi Janowi Wojtkowiakowi w Kuklinowie aż do odwołania.

— L. dz. 1720/22 W. P. —
Koźmin, dnia 28 grudnia 1922 r.
Przewodniczący Wydziału Powiatowego.
Czarnecki.

Dział nieurzędowy

W obronie Narodu!

Obywatele!

Przed kilku miasiącami zabrzmiała w prasie warszawskiej pierwsza pobudka, wzywająca społeczeństwo polskie, aby z własnych ofiar zbudowało instytut naukowy, w którym myśl polska pracowałaby nad ubezpieczniem Ojczyzny przed najniebezpieczniejszą bronią wojny współczesnej.

GAZAMI TRUJĄCEMI

Ten instytut jest koniecznością obrony narodowej.

Tam ma być mózg naszej walki z potwornym zamachem na zdrowie i życie miljonów. Niema dziś w świecie cywilizowanym państw, któreby nie posiadało takiego warsztatu pracy chemicznej, badającego właściwość niezliczonych gazów trujących i wytwarzającego środki zaradcze dla przeciw działania skutkom straszliwym. Nasi najbliżsi sąsiedzi rozporządzają już olbrzymim aparatem naukowym na usługach walki gazowej. Wyprzedzili nas w organizacji i osiągnęli zastraszającą przewagę nad nami.

Społeczeństwo polskie zrozumiało już doniosłość inicjatywy podjętej.

Zrozumiało, że stoimy w obliczu wprost przeraźliwego niebezpieczeństwa.

Zrozumiało, że w razie wojny byliśmy prawie zupełnie bezbronni.

Zrozumiało, że całe wielotysiączne miasto mogłoby w ciągu jednej godziny zamienić się w cmentarze olbrzymie.

I zrozumiało, że wobec niesłychanie trudnych warunków, w których znajduje się Skarb Rzeczypospolitej, musi samo własną ofiarą ratować Ojczyznę i siebie.

Tak czynią wszystkie narody w chwilach ciężkich ogół, patrjotyczny nie skąpi nigdy pomocy swym rządom, aby wzmocnić siłę obronną armji i państwa.

Więc popłynęły ofiary. Ale ponieważ do końca jeszcze daleko, a cała organizacja pracy nad budową instytutu badawczego wymaga czynnej kontroli i niesłanącej energji, okazała się potrzeba wyłonienia z szerszych kół społeczeństwa Komitetu Obywatelskiego, któryby czuwał nad rozwojem wielkiego dzieła i przystąpił niezwłocznie, choćby z niedostatecznymi, jeszcze środkami, do położenia fundamentów, warsztatu naukowego dla obrony przeciwgazowej.

Z wiarą i miłością w służbie Ojczyzny rozpoczynamy tę pracę. Abyśmy jednak nie ustali w drodze, odwołujemy się raz jeszcze do społeczeństwa z prośbą o dalsze ofiary.

Niech każde miasto zawiąże niezwłocznie Komitet miejscowy. Niech każde stowarzyszenie, każda korporacja, każda instytucja finansowa i każdy dom polski składa swą ofiarę.

Niech każda rodzina, świadoma grożącego niebezpieczeństwa, wmuruje choć jedną cegiełkę do gmachu, który ma być tarczą dla państwa, tarczą dla obwateli.

Niech każda redakcja otworzy rubrykę składek.

Składajcie na instytut przeciwgazowy!!!

Składajcie! Chodzi o was, chodzi o wasze żony i dzieci, chodzi o byt lub niebyt Ojczyzny.

Wszelkie ofiary należy skierować do redakcji polskich, lub komitetu miejscowych, a stamtąd odsyłać do Biura Komitetu Centralnego w Warszawie.

Adres Komitetu Obrony Przeciwgazowej, Warszawa, ul. Ludna nr. 11. Konto P. K. O. 5595. Godziny biurowe od 10 do 12.

Prezes Komitetu Obrony Przeciwgazowej.
Jan Zagleniczny
Vice-Prezes:
Pułkownik Adolf Małyszko.
Członkowie:
Inż. Eugenjusz Berger., Dr. Bohdan Deryng., Kazimierz Fudakowski., Bogusław Herse., Inż. Wład. Kiślański., Inż. Eugenjusz Kwiatkowski., Dr. Zenon Martynowicz., Profesor Ignacy Mościcki., Dr. Wład. Rabski., Inż. Wład. Szaynok.

Wiadomości miejscowe

Urząd stanu cywilnego miasta Koźmina za rok 1922

porodów	miasto	169
„	wieś	276
ślubów	miasto	28
„	wieś	102
wypadków śmierci	miasto	61
„ „	wieś	122

Komunikaty

BACZNOŚĆ WŁAŚCICIELE TELEFONÓW!

Wobec tego, że zaszedł nowy wypadek, iż niepowołane osoby usiłowały otrzymać wstęp do mieszkań uczestników sieci telef. pod pozorem badania przewodów i aparatów telef. i tp., a jak się okazało później w celach rabunkowych, przestrzega się niniejszem przed wpuszczaniem do mieszkań, sklepów itp. osób, zatrudnionych przy telegrafie bez poprzedniego sprawdzenia legitymacji.

Każdy pracownik telegr., czy to monter, robotnik lub dozorca przewodów zaopatrzony jest w imienną legitymację barwy czerwonej, której zawsze zażądać należy. Za wszelkie szkody, które wskutek uchylenia się od tego obowiązku powstać mogą przez uszkodzenie aparatu lub ubytek w urządzeniu telefonicznem przez osoby nieuprawnione, odpowiedzialni są abonenci.

Wyrok śmierci na Niewiadomskiego

Warszawa. (Rzplt.) Po zakończeniu przesłuchania świadków i biegłych oraz dodatkowem wyjaśnieniu przez oskarżonego motywów zbrodni, zabrał głos prokurator p. Rudnicki oomagając się w myśl art. 99 kodeksu karnego i art. 15 przepisów przechodnich wyroku skazującego na karę śmierci. Poczem zabrał głos zastępca obrony cywilnej p. mec. Paschalski. Następnie przewodniczący udzielił głosu oskarzonemu do ostatniego słowa. W sprawie zarzutu skrytobójstwa, oskarzony oświadczył: „Skrytobójcą nie jestem, gdyż sam oddałem się w ręce władzy. Proszę o zastosowanie § 15 przepisów przechodnich, to jest — kary śmierci, gdyż każda godzina przebyta w więzieniu byłaby dla mnie hańbą. Zabiłem nie człowieka, ale symbol! Podpisałem weksel, który muszę życiem własnem spłacić!!!

Na godzine 8-mą trybunał zakończył wnioski i udał się na naradę,

O godzinie 8,50 przewodniczący trybunału ogłosił wyrok **skazujący Eligjusza Niewiadomskiego na karę śmierci.**

Sprawy polskie

P. Stanisław Wojciechowski.

Warszawa, 20. 12. (A. W.) Stanisław Wojciechowski urodził się 15 marca 1869 w Kaliszu i w tem mieście ukończył gimnazjum, poczem wstąpił na uniwersytet warszawski, gdzie studjował matematykę. Jako student drugiego kursu wydziału przyrodniczego został aresztowany za udział w tajnych kółkach robotniczych, a po uwolnieniu emigrował do Szwajcarji i Paryża.

W r. 1893 wyjechał do Londynu, skąd pod przybranem nazwiskiem powrócił do kraju i zamieszkał w Wilnie.

W tym czasie bierze on czynny udział w pracach P. P. S. W r. 1899 udaje się ponownie do Anglji, skąd wraca 1906 do kraju i zajmuje się propagandą ruchu współdzielczego. Równocześnie zakłada tygodnia „Społem", a z chwilą zorganizowania się stowarzyszeń współdzielczych w związek zostaje dyrektorem tego związku.

Po wybuchu wojny organizuje sekcję żywnościową obywatelskiego komitetu w Warszawie, biorąc równocześnie udział w pracach centralnego komitetu obywatelskiego. Następnie wybrany zostaje prezesem Rady Naczelnej międzypartyjnego zjednoczenia stronnictw polskich w Moskwie.

W r. 1918 wraca z Rosji do Polski i obejmuje w dalszym ciągu redakcję „Społem". Dnia 16 stycznia 1919 zostaje ministrem spraw wewnętrznych w gabinecie Paderewskiego i pozostaje na tem stanowisku również w gabinecie Skulskiego. Ustąpiwszy ze stanowiska ministra w czerwcu 1920 został prezesem państwowej komisji oszczędnościowej, ponadto wykładał teorję kooperacji w wyższej szkole handlowej w Warszawie.

Ruch w Towarzystwach

Tow. gimnast. Sokół w Koźminie. Roczne walne zebranie odbędzie się w sobote dnia 6 stycznia o godz. 4½ popoł. w lokalu p. Grodzkiego (Hotel du Nord.)

Ze względu na ważność porządku obrad oraz nowo wybierający się Zarząd na rok bieżący uprasza się o jak najliczniejsze stawienie się wszystkich członków

Czołem, Zarząd.

Wiadomości pozamiejscowe

Białystok. (Targ o posag przed samym ślubem). Działo się to w Białemstoku. Na sali weselnej wieczorem, gdy zwyczajem żydowskim panna młoda już się wytańczyła kilka godzin z koleżankami i pan młody miał przybyć, nie można się go było doczekać. Rabin czekał na sali do godziny 11-tej wieczorem, kiedy pan młody przysłał zawiadomienie, że zgodzi się na zaślubienie panny tylko wtedy, jeżeli jej rodzice podwyższą posag o 50 procent. Ci nie chcieli się zgodzić. Powstało zamieszanie. Goście weselni chcieli się już rozejść, ale jeden kawaler oświedczył, ze on poślubi pannę młodą za ten posag bez nadwyżki, ślub też odbył się na poczekaniu. Po ślubie zjawił się pan młody, ale już po niewczasie.

Nakło. (Znowu morderstwo.) Od pewnego czasu mnożą się w zastraszający sposób wypadki morderstw na tle rabunkowym. Przed kilku dniami pisaliśmy o jednym, teraz mamy do zanotowania drugi, mianowicie we wsi Chartowo w pow. poznańskim wschodnim. Ma tam swoją kolonję Stefan Luks, pochodzący z Nakła reemigrant z Ameryki. Onegdaj w południe, gdy cała rodzina była na targu w Poznaniu, został on zamordowany. Domownicy znaleźli go w kuchni, leżącego z rozpłataną głową, obok leżało narzędzie zbrodni — siekiera oraz podarta i skrwawiona marynarka służącego Luksów, 23-letniego Wasyla Cedzicha, Ukraińca, który z obozu dla internowany w Strzłakowie został wzięty przez Luksa do służby. Powierzchowne oględziny mieszkania stwierdziły, że morderstwo zostałe dokonane w celach rabunkowych, okazał się bowiem brak różnej garderoby, obuwia, trzech zegarków, z których dwa były złote, a jeden srebrny, czeku na 30 dolarów, 120 banknotów po 20 dolarów, 120 tys. mkp. i parę set marek niemieckich. Oprócz tego morderca zrabował mauzer. — Morderstwo wykonał ów Ukrainiec, który po dokonaniu zbrodni zbiegł. Jeszcze o godz. 12 w południe widziano go we wsi, zabił go więc w godzinach przedpołudniowych. Według danych, posiadanych przez policję, jest to mężczyzna wysoki 1,70 mtr., o ciemnych włosach i ciemnych oczach, ze szramą na czole.

Nakładem i drukiem Edwarda Kraszewskiego w Koźminie.

Odpowiedzialność Dział urzędowy Starostwo. Dział nieurzędowy Edward Kraszewski w Kozminie. Telefon 34